

Datum
2021-03-08
Mottagare
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLMDiarienummer
2020-26513-2
Er referens
Ju2020/04654

Betänkandet SOU 2020:74 En europeisk åklagarmyndighet i Sverige

Säkerhetspolisen delar synpunkten i det särskilda yttrandet att skälen till en lagreglering av teknisk spårning inte kan vara hänförliga till Eppoförordningen. Vidare skulle den föreslagna regleringen om teknisk spårning innebära att Säkerhetspolisen inte skulle kunna använda sig av åtgärden i alla de ärenden där det finns ett behov med hänsyn till Sveriges säkerhet. Då teknisk spårning endast föreslås få användas för brott för vilket fängelse två år eller mer är föreskrivet faller t.ex. olovlig underrättelseverksamhet mot främmande makt (19 kap. 10 a § brottsbalken) och olovlig underrättelseverksamhet mot person (19 kap. 10 b § brottsbalken) utanför tillämpningsområdet. Båda dessa brott har samtidigt ansetts tillräckligt allvarliga för att hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning och hemlig dataavläsning ska få användas i en förundersökning för att utreda dem (27 kap. 18 § andra stycket 2 och 20 a § andra stycket 2 rättegångsbalken samt 4 § första stycket 2 lagen [2020:62] om hemlig dataavläsning). För Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet är det oacceptabelt med ett krav på två års fängelse i straffskalan. En sådan lagreglering av teknisk spårning skulle även innebära att det uppställs högre krav för att få använda spaningsmetoden än för att häkta en person (krävs endast att det är föreskrivet fängelse ett år enligt 24 kap. 1 § första stycket rättegångsbalken) vilket framstår som ologiskt och inkonsekvent.

Att lagreglera teknisk spårning ger upphov till frågan om det krävs några ytterligare åtgärder för att få fortsätta inhämta uppgifter om t.ex. ett fordon position i de fall fordonet passerar en landsgräns. Frågan är relevant både när metoden används av svenska brottsbekämpande myndigheter och av utländska brottsbekämpande myndigheter. Att så får ske kan vara av avgörande betydelse för att Säkerhetspolisen ska kunna förebygga, förhindra eller upptäcka brottslighet som innefattar exempelvis terroristbrott. En lagreglering ger också upphov till frågor om gränsdragningsproblem till

Datum

2021-03-08

Diarienummer

2020-26513-2

vissa tvångsmedel. Exempelvis skulle samma utrustning som används för att verkställa en hemlig rumsavlyssning även kunna användas för att verkställa teknisk spårning, efter det att tillståndstiden för rumsavlyssningen gått ut men innan utrustningen kan tas bort eller göras obrukbar.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser Säkerhetspolisen att frågan om att lagreglera teknisk spårning behöver utredas vidare. I detta sammanhang kan uppmärksammas att förslaget i betänkandet bygger på hur de brottsbekämpande myndigheterna arbetat med teknisk spårning de senaste 25 åren och att den tekniska utvecklingen de senaste åren inneburit nya möjligheter på området (t.ex. att utnyttja den utrustning som redan finns i fordonet), något som också skulle kunna behandlas inom ramen för en sådan utredning. I övrigt har Säkerhetspolisen ingen erinran mot förslagen i betänkandet då Eppos mandat inte överlappar Säkerhetspolisens ansvarsområde.

Detta yttrande har beslutats av biträdande säkerhetspolischefen Charlotte von Essen. Verksjuristen Carl Rundström har varit föredragande.